

Õiguskantsler

Teie 09.04.2021 nr

Meie 15.04.2021 nr 6-1/210767/2102680

Kutseõppeasutuse õpilase õigused ja kohustused

Lugupeetud []

Palusite õiguskantsleril hinnata, kas kutseõppeasutuse seaduses on õppekeskkonnas toimuv praktiline töö ning õpilaste õigused ja kohustused reguleeritud piisavalt üksikasjalikult.

Kutseõppes korraldatakse õppekavakohast praktilist tegevust nii õppe- kui ka töökeskkonnas (vt [kutseõppeasutuse seaduse \(KutÕS\) § 30 lõiked 1 ja 2](#)). Töökeskkonnas toimuvale õppepraktikale kohaldatakse töötervishoiu ja tööohutuse seadust (TTOS [§ 1 lg 3 p 2](#)), milles kehtestatud nõuete täitmise üle teeb järelevalvet Tööinspeksioon ([TTOS § 25 lg 1](#)). Tööinspeksioon kontrollib aga ka koole, sest kool on õpetajate ja teiste koolitõtajate töökeskkond. Koolitõtajate töökeskkond kattub ka õpilaste õppekeskkonnaga, mh töökodade, köökide ja laboritega. Kui aga koolis juhtub õpilasega tööõnnetusega sarnane raske õnnetus (vt ka [TTOS § 22](#)), on selle uurimine üksnes politsei pädevuses. Kui õpilasele on tekkinud kahju kooli süül, on võimalik pöörduda kahju hüvitamiseks kooli pidaja poole või kohtusse.

Praktilisele tööle õppekeskkonnas rakendatakse kutseõppeasutuse seadust, mille kohaselt peab kool tagama õpilase tervise kaitse ([KutÕS § 3 lg 2 p 7](#)). Siinjuures on asjakohane kehtestada koolis ohutus- ja hügieenireeglid. Kool tagab õpilastele ka vajalikud isikukaitsevahendid. Kooli rakendavad abinõud võivad sõltuda sellest, mis õppekavade alusel koolis õppetegevus toimub.

Õpilaste õigusi ja kohustusi reguleeriva sisekorraeeskirja kinnitab direktor (vt [KutÕS § 15 lg 2 p 6](#)). Kehtestatud nõuded sisekorraeeskirjas ja muudes kooli dokumentides peavad olema kooskõlas õigusaktidega, olema põhjendatud ja kehtima kõigi kohta võrdselt.

Kuigi praktilisele tööle õppekeskkonnas ei kohaldata töötervishoiu ja tööohutuse seadust, ei ole võimalik sellest järeldada, et praktilist tööd tegevate õpilaste tervis oleks vähem kaitstud võrreldes õpilasega, kes teeb õppepraktikat ettevõttes. Üldistatult ei ole võimalik hinnata, kas kutseõppeasutuse dokumendid on vastuolus teiste õigusaktidega ja põhiseadusega.

Kui Teil on kahtlus, et mõni kooli kehtestatud reegel või tegevus rikub Teie õigusi, võite pöörduda nii Haridus- ja Teadusministeeriumi kui ka õiguskantsleri poole. Kutseõppeasutuse seaduse muutmise ettepanekud võite esitada Haridus- ja Teadusministeeriumile.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Loodetavasti on neist selgitustest abi.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise